

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : 7118846/622.02/ 1911425

07.12.2021

Konu : GÖRÜŞ (Nakdi Yardım Verilmesi Hk.)

..... BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 02.09.2021 tarihli ve 62690 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıda, 5393 sayılı Belediye Kanununun 14 üncü maddesinin (a) bendinde; “... sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır...” hükmünün bulunduğu, bu çerçevede belediyelerce uygun görülen ihtiyaç sahibi gerçek kişilere nakdi yardım yapılıp yapılamayacağı hususunda Bakanlık görüşümüz talep edilmektedir.

Bilindiği üzere; 5393 sayılı Belediye Kanununun “Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinde; “Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Belediye: **Belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere** kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişisini,

...” hükmü,

“Hemşehri hukuku” başlıklı 13 üncü maddesinde; “Herkes ikamet ettiği beldenin hemşehrisidir. **Hemşehrilerin**, belediye karar ve hizmetlerine katılma, belediye faaliyetleri hakkında bilgilenme ve **belediye idaresinin yardımlarından yararlanma hakları vardır. Yardımların insan onurunu zedelemeyecek koşullarda sunulması zorunludur.**

...” hükmü,

“Belediyenin görev ve sorumlulukları” başlıklı 14 üncü maddesinde; “Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;

...sosyal hizmet ve **yardım**, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini **yapar veya yaptırır**...

...

Hizmetlerin yerine getirilmesinde öncelik sırası, belediyenin malî durumu ve hizmetin ivediliği dikkate alınarak belirlenir.

Belediye hizmetleri, vatandaşlara en yakın yerlerde ve en uygun yöntemlerle sunulur. Hizmet sunumunda engelli, yaşlı, düşkün ve dar gelirlilerin durumuna uygun yöntemler uygulanır.

Belediyenin görev, sorumluluk ve yetki alanı belediye sınırlarını kapsar.

Belediye meclisinin kararı ile mücavir alanlara da belediye hizmetleri götürülebilir.

...” hükmü,

“Belediyenin yetkileri ve imtiyazları” başlıklı 15 inci maddesinde; “Belediyenin yetkileri ve imtiyazları şunlardır:

a) **Belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak.**

...” hükmü,

“Belediye başkanının görev ve yetkileri” başlıklı 38 inci maddesinde; “Belediye başkanının görev ve yetkileri şunlardır:

...

m) Belde halkının huzur, esenlik, sağlık ve mutluluğu için gereken önlemleri almak.

n) Bütçede yoksul ve muhtaçlar için ayrılan ödeneği kullanmak, engellilere yönelik hizmetleri yürütmek ve engelliler merkezini oluşturmak.

... ” hükmü,

“**Belediyenin giderleri**” başlıklı 60 ıncı maddesinde; “*Belediyenin giderleri şunlardır:*

...

i) Dar gelirli, yoksul, muhtaç ve kimsesizler ile engellilere yapılacak sosyal hizmet ve yardımlar.

... ” hükmü yer almaktadır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun “*Büyükşehir belediye başkanının görev ve yetkileri*” başlıklı 18 nci maddesinde; “*Büyükşehir belediye başkanının görev ve yetkileri şunlardır:*

...

m) Bütçede yoksul ve muhtaçlar için ayrılan ödeneği kullanmak, engellilerle ilgili faaliyetlere destek olmak üzere engelli merkezleri oluşturmak. ” hükmü,

“*Büyükşehir belediyesinin giderleri*” başlıklı 24 üncü maddesinde; “*Büyükşehir belediyesinin giderleri şunlardır:*

...

j) Dar gelirli, yoksul, muhtaç ve kimsesizler ile engellilere yapılacak sosyal hizmet ve yardımlar.

... ” hükmü bulunmaktadır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri çerçevesinde; belediyenin belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişisi olduğu, herkesin ikamet ettiği beldenin hemşehrisi ve hemşehrilerin ise belediye idaresinin yardımlarından yararlanma haklarının olduğu, belediye başkanının bütçede yoksul ve muhtaçlar için ayrılan ödeneği kullanma görev ve yetkisinin bulunduğu, dar gelirli, yoksul, muhtaç kimselere yapılacak olan hizmet ve yardımların belediyenin giderleri arasında yer aldığı, bunun yanı sıra 5393 sayılı Kanun ve 5216 sayılı Kanun hükümlerinde yoksul, muhtaç, dar gelirli vb. kesimlere yapılacak yardımların aynı ya da nakdi olacağı şeklinde kesin bir ayrıma gidilmemesi nedeniyle belediyenin ihtiyaç sahibi gerçek kişilere meclis kararıyla belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde nakdi yardım yapabileceği değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür

Bilgi:

..... Valiliğine

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü)